

УДК 657.37

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА НП(С)БО 1

*С.О. Михайловина, к.е.н., ст. викладач кафедри обліку і аудиту
Уманський національний університет садівництва*

*Досліджено питання формування Звіту про рух грошових коштів за НП(С)БО 1.
Розглянуто питання наведення інформації про зміни грошових коштів за прямим та
непрямим методами*

Ключові слова: *звітність, грошові кошти, стаття, діяльність, надходження,
видатки*

Ефективність управління підприємством залежить від якості отриманої інформації, яка є важливим елементом в прийнятті рішень щодо кредитування, інвестування та інших фінансових операцій.

Показники, що кількісно характеризують зміни на підприємстві, формуються у звітності, яка узагальнює первісний масив даних про їх господарську діяльність. Ключове місце серед видів звітності посідає фінансова, яка, виходячи з даних бухгалтерського обліку, повинна повно і всебічно характеризувати фінансовий стан та кінцеві результати діяльності підприємства.

Держава постійно вдосконалює методологію та методику формування бухгалтерської звітності, що викликає численні дискусії в роботах науковців.

Із прийняттям Національного П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1] втратив чинність П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» який вважався одним із найскладніших фінансових звітів.

Починаючи із звітності за I квартал 2013 року і в наступних звітних періодах юридичні особи (крім банків та бюджетних установ), які зобов'язані подавати фінансову звітність згідно із законодавством, застосовують форми фінансової звітності, визначені Національним П(С)БО 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності».

Згідно чинного НП(С)БО, у звіті про рух грошових коштів наводяться дані про рух грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.

Під операційною діяльністю розуміють основну діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

До інвестиційної діяльності відносять придбання та реалізацію тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Фінансова діяльність - діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства.

Для визначення показника чистого руху грошових коштів від операційної діяльності передбачені прямий та непрямий методи. Одним з важливих нововведень, внесених НП(С)БО 1, є можливість вибору одного з варіантів складання звіту про рух грошових коштів: за прямим чи не прямим методом.

Суть прямого методу в тому, що для отримання показника чистого руху грошових коштів за звітний період поступово додаються фактичні грошові надходження і віднімаються фактичні витрати грошових коштів.

Непрямий метод визначення чистого руху грошових коштів приймає за основу суму прибутку (збитку) підприємства, яка поступово коригується на доходи і витрати, не пов'язані прямо з рухом грошових коштів (зміни у складі запасів, поточної дебіторської та кредиторської заборгованості, доходів і витрат майбутніх періодів та на суми прибутків і збитків за результатами фінансової і інвестиційної діяльності).

Рух грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності визначається на основі аналізу змін у статтях розділу балансу «Необоротні активи» та статті «Поточні фінансові інвестиції».

СЕКЦІЯ 1

«Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві України: теорія і практика»

Рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності визначається на основі змін у статтях балансу за розділом «Власний капітал» та статтях, пов'язаних з фінансовою діяльністю, у розділах балансу: «Довгострокові зобов'язання та забезпечення» і «Поточні зобов'язання та забезпечення»

У статті «Залишок коштів на кінець року» наводиться різниця між сумою грошових надходжень та видатків, відображених у статтях «Залишок коштів на початок року», «Чистий рух коштів за звітний період» та «Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів». Розрахований таким чином показник повинен дорівнювати наведеному в балансі залишку грошових коштів та грошових еквівалентів на кінець звітного періоду.

Підприємство розгорнуто наводить суми надходжень та видатків, що виникають у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Якщо рух грошових коштів у результаті однієї операції включає суми, які належать до різних видів діяльності, то ці суми наводяться окремо у складі відповідних видів діяльності.

До Звіту про рух грошових коштів не включаються:

- внутрішні зміни у складі грошових коштів;
- негрошові операції (отримання активів шляхом фінансової оренди; бартерні операції; придбання активів шляхом емісії акцій тощо) [1].

Крім того у НП(С)БО 1 наведено склад статей Звіту про рух грошових коштів (за прямим і непрямым методом), при цьому підприємства можуть не наводити статті, за якими відсутня інформація до розкриття (крім випадків, якщо така інформація була в попередньому звітному періоді), а також додавати статті використовуючи додаток 3 до НП(С)БО 1, де наведено перелік додаткових статей фінансової звітності.

При цьому стаття повинна відповідати таким критеріям:

- інформація є суттєвою;
- оцінка статті може бути достовірно визначена.

У НП(С)БО 1 під суттєвою інформацією розуміють інформацію, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності. Суттєвість інформації визначається відповідними національними або міжнародними стандартами обліку та керівництвом підприємства.

Також згідно, Методичних рекомендацій № 635 розпорядчий документ про облікову політику підприємства визначає кількісні критерії та якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції, події та статті фінансової звітності [3].

Формування даних для заповнення Звіту про рух грошових коштів за непрямим методом є досить трудомістким та обтяжливим для сільськогосподарських підприємств, тому складання звіту може бути пов'язане з допущенням ряду неточностей. Його не можна скласти без значних коригувань. Крім того, враховуючи сезонність виробництва в аграрному секторі економіки, яка прямо впливає на надходження виручки від реалізації продукції, робіт і послуг дані Звіту про рух грошових коштів, не завжди можна з впевненістю використати для проведення оцінки платоспроможності.

Враховуючи вищенаведене очевидно є необхідність вибору форми звіту у простішій та зрозумілішій формі як для укладачів, так і для користувачів.

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

Список використаної літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 // Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р.

3. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 // Режим доступу : <http://dtkr.com.ua/show/2cid010244.html>

3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [Електронний ресурс]: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 // Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536

Аннотация. Исследовано вопросы формирования Отчета о движении денежных средств за НП(С)БУ 1. Рассмотрены вопросы наведения информации об изменениях денежных средств по прямому и косвенным методам

Annotation. Deals with the formation of the statement of cash flows for National provisions Accounting Standards have been investigated. The question of guidance about changes in cash flows for the direct and indirect methods have been considered.

Ключевые слов: *отчетность, денежные средства, статья, деятельность, поступления, расходы*

Keywords: *statements, money sredstva, articles, deyatelnost, postuplenyya, rashody*